

GEZ
(WEZ)

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

K O Ł O B R Z E G

1. Nazwa

**CMENTARZ PRZYKOŚCIELNY
OB. DZIAŁKA KOŚCIELNA**

2. Czas powstania

XIII–XV w.

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok działki od północy

Widok z lotu ptaka od płn.-zach.

Widok działki od strony prezbiterium (wsch.)

4. Adres (ulica, nr posesji)

Kołobrzeg
ul. Katedralna
p-ta 78-100
nr dz. 271, 272, 273, 274/1, 249/5, 268 obr. 12

5. Przynależność administracyjna

województwo **zachodniopomorskie**

powiat **kołobrzeski**

gmina **Miasto Kołobrzeg**

6. Formy ochrony

Inne:

Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków
na podstawie Zarządzenia Nr 87/14
Prezydenta Miasta Kołobrzeg
z dn. 21.10.2014 r.
(aktualizacja: zarządzenie nr 101/22
z dn. 26.08.2022 r.)

8. Historia, opis i wartości

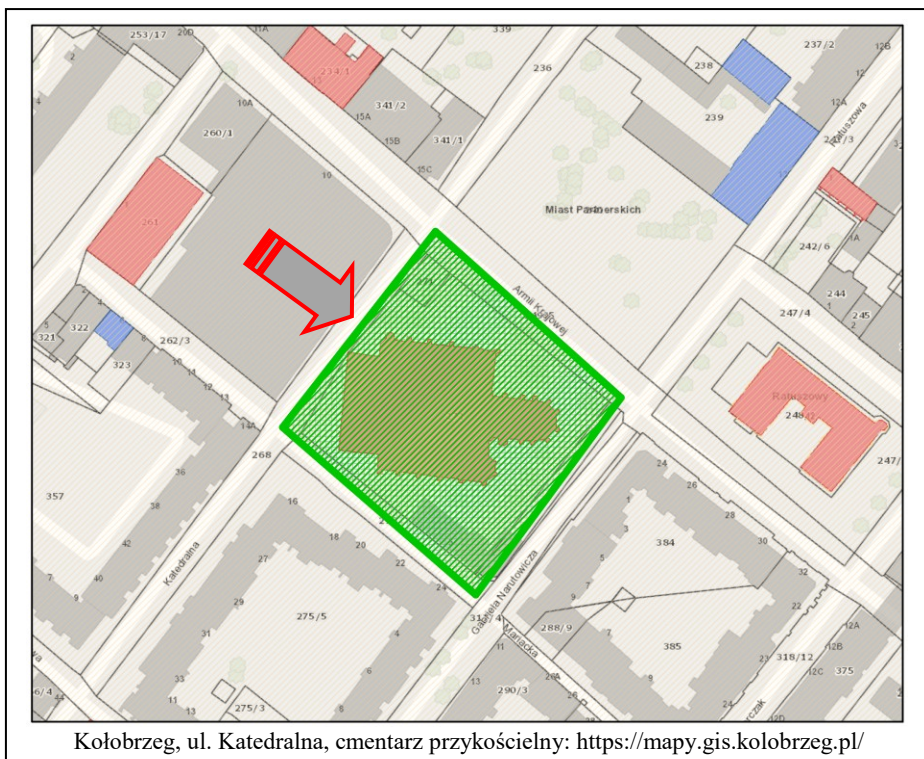
Cmentarz przykościelny powstał zapewne wraz z wybudowaniem w tym miejscu pierwszej świątyni w XIII w., na działce o powierzchni ok. 0,5 ha. Założony na planie czworokąta, z budynkiem katedry usytuowanym w centrum oraz plebanią w pld.-wsch. narożniku, ograniczony ulicami: Mariacką, Narutowicza, Katedralną i Katedralną. Zlikwidowany prawdopodobnie już w XIX w. W okresie międzywojennym miał już formę skweru.

W pld. narożniku - zabudowania plebanii, od strony ul. Armii Krajowej pomnik arcybiskupa Marcina Dunina autorstwa Z. Wujka i Pomnik Tysiąclecia Utworzenia Biskupstwa w Kołobrzegu – dzieło W. Szostała, J. Papendick i A. Gradzik.

Teren przykościelny obsiany trawą – trawniki obsadzone niskimi żywopłotami, porzeczniane ścieżkami wyłożonymi kamiennymi płytami i kostką brukową. Wokół kościoła obejście wyłożone kostką brukową. Drzewostan lipowy po pld. stronie prezbiterium i przy narożach nawy.

Działka cmentarna stanowi otoczenie i ekspozycje zabytkowego kościoła.

Mapy / ikonografia

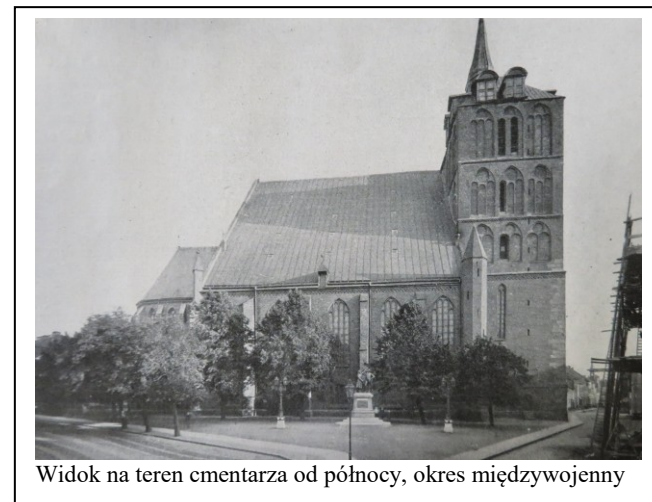
Kołobrzeg, ul. Katedralna, cmentarz przykościelny: <https://mapy.gis.kolobrzeg.pl/>

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania – zły. Pierwotne granice nieczytelne, brak grobów i nagrobków (płyty XVI-wieczne w kościele), zachowany jedynie częściowo starodrzew lipowy.

Wnioski i zalecenia konserwatorskie:

- obiekt usytuowany w strefie krajobrazowej SM (Stare Miasto, obszar w granicach strefy „A” – ścisłej ochrony konserwatorskiej)
- wszelkie działania inwestycyjne należy uzgadniać ze służbami konserwatorskimi
- należałoby ustawić tablicę informującą o historii miejsca

Widok na teren cmentarza od północy, okres międzywojenny

Oprac.: A. Bartczak, K. Tymbarski

10. Wykonanie karty
(autor, data i podpis)

**Biuro Dokumentacji Zabytków
w Szczecinie**
Maria Witek
10.2024

faksymile podpisu

11. Zatwierdzenie karty

(podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

* dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków